

Ragıp Zarakolu: Üçüncü torba açıldı

Posted on 18/05/2017

☒ Sultan II. Abdülhamit döneminde muhbirlik gözde bir meslekti. 1908 anayasal devriminden sonra, muhbirlik gözden düştü, sansür kalktı.

Bunun için 1908 Devrimi hâlâ Basın Özgürlüğü Günü olarak kutlanmakta, TGC yıllık ödülleri bu tarihte vermektedir. Bunun geleneksel mekanı Dolmabahçe Sarayı'nın bahçesi idi, ama AKP yönetimi birkaç yıldır bu mekanı, Ramazanı bahane ederek, içki içildiği gerekçesi ile TGC'ye vermemekte.

Oysa, resepsiyon iftar saatinden sonra; ayrıca öykündükleri Osmanlıda da içki yasağı diye bir şey duymadım.

Ramazan geceleri bir halk şenliği biçiminde geçer, tiyatrolara gidilir, hayli de içki tüketilirdi.

Ne yapalım, Yeni Türkiye işte!

Devrimciler Yıldız Sarayı'nı bastıklarında hayli ihbar belgesi ele geçti. Ama "Hürriyet Kahramanı" İttihatçılar ne yaptılar biliyor musunuz? Bu belgeleri alelacele yaktılar. Çünkü bunların arasında birçok "kahramanın" da muhbirlik yaptığının kanıtı olacak belge vardı.

Bu bahar ayları kısa sürdü. Arkasında İttihatçıların yasakları, tutuklamaları ve sürgüne yollamaları ve suikastlar dönemi başladı. Merak eden TGC'nin Basın Müzesine gider bakar!

Şair Eşref şöyle der:

“devri istibdatda söz söylemek memnu idi
konuŖturmazlardı adamı
Ŗimdi devri hürriyetteyiz
önce söyletirler, sonra ağlatırlar ananı”...

Ŗimdi de hem ağlatıyor hem inletiyorlar anaları.

Efendim, Ŗimdi muhbirlik yeniden moda oldu ya. YurттаŖlardan değil, reayadan biri tutmuŖ
ihbarda bulunmuŖ, “filanca filanca yayınevleri Dev-Sol, iktidarın söylemi ile DHKC terör
örgütünün kitaplarını dağıtıyor” diye.

Devletin savcısı da, 12 Eylül askeri rejiminden sonra yeniden gözde olan Sulh Ceza
Mahkemesine ihtiyat, tedbir çıkarttırmıŖ. Zaten bakan tek yargıç.

O da hükmetmiŖ, tez gidile, icabına bakıla diye.

Basın Ŗubesi emekçileri de ne yapsın, gidip bakmıŖlar, sonra da bari boş dönmeyelim deyip,
2000 kitabı, hangi yıl yayımlandığına bakmadan arkasında bandrol yok deyip, toplayıp
gitmiŖler.

Ama muhbir reaya mensubunun elbette kafasının ardında, basılan üç yayınevini bir araya
getiren bir saik var.

Bu ne olabilir diye düŖündüm hayli.

Öyle ya her Ŗeyin ardında bir mantıki neden olmalı, sonuç ne kadar saçma olsa da.

Öyle ya bu üçü nasıl oluyor da devrimci bir hareketle özdeŖleştiriliyor.

Peki bu özleştirmede gerçekten ana hedef, bir siyasal hareket mi yoksa, toplumun daha geniş farklı kesimleri mi?

Haydi, Belge, devletin tabuları ile uğraşan bir yayınevi, hakkında 50'ye yakın dava açılmış, ama aynı zamanda yaklaşık aynı sayıda uluslararası ve ulusal düşünce özgürlüğü ödülleri almış bir yayınevi. Zaten başı oldum olası dertte.

Peki, aynı gün basılan Belge'yi, Sancı dergisini, Can Yayınlarını (Erdal Öz'ünki değil), muhbir reyanın beyninde bir araya getiren ortak zemin ne?

Bu ortak zemin, hedef alınan kitle aslında Alevilik... "Solculuğun, bölücülüğün sosyal tabanı, Alevilikte" diye İslam-Türk sentezcilerinin hayli zamandır yürüttüğü bir propaganda var zaten.

Yoksa, sadece Alevi inancının kaynakları üzerinde yoğunlaşan Can Yayınları neden hedef olabilir.

"Sancı" ise, dopdolu bir kültür ve sanat dergisi, merkezi Okmeydanı'daki Yüz Çiçek Açsın Kültür Merkezinde. Yine Alevi nüfusun yoğun olduğu bir merkez.

Belge'nin burada yeri ne dersiniz, Belge Latin Amerika edebiyatı ve devrimci deneyimi üzerine çok yayın yapmış bir yayınevi.

Okmeydanı ve yöresinde yapılan sayısız toplu tutuklamalar sırasında, bu üç yayınevinin kitapları da gözaltındakilerin kitaplıklarından çıkmış olabilir.

Kürtlere yönelik tutuklamalar sırasında evlerden Hasan Cemal'in ve diğer gazetecilerin kitapları çıktı diye, bundan kesinleşmiş mahkeme kararı olmadan, sulh ceza mahkemelerince "tedbir" olarak yasaklanmadı mı?

Şimdi anlaşılan, solculara ve toplumsal kesim olarak Alevilere yönelik bir torba açılmış vaziyette.

Cihatist ruh halinin yükseltildiği bir dönemde bu şaşkıncı değil. Bahane mi bulamayacaksınız?

Biraz da bu üçlünün ne gibi kitaplar yaptığından örnekler verelim.

Can 1972 yılında kurulan Alevi tarihi ve felsefesini esas alan en önemli yayınevi. Yayınları arasında “Harabi Divanı”, Hacı Bayram Veli’nin “Vilayetname”si, “Seyyid Nesimi Divanı”, “Belgelerle Koçgiri Olayı”, “Virani Divanı”, “Erzurumlu Aşık Garip”, “Doğanın Karanlığından Düşüncenin Aydınlığına Alevilik”, “Alevi Devletleri”, “Sivas Kıyımı ve Sivas Gerçeği”, “Homeros’tan Günümüze Anadolu Destanları”, “Kaynakları ile Alevilik”, “Alevi Ozanlar”, “Hıdır Abdal Sultan Ocağı”, “Veysel Karani”, “Öyküleriyle Şiirleriyle Ocak Köyü”.

“Sancı” dergisinin, ilk sayısı “1915 Ermeniler Dosyasına” ayrılmış, içinde, bendenizin “1915 Ermeni Soykırımı ve Kendi Kaderini Tayin Hakkı”, Hasan Demir’in “Yüzleşme”, Hovsep Hayreni’nin “1915, Özür ve Sembol Mekanlar Üzerine”, Karin Karakaşlı’nın “Toprağın Hikayesi”, Ahmet Önal’ın, “Ermeni Arakel’in Özlemi”, Muzaffer Oruçoğlu’nun, “Mihran Usta ile Anti Nazi Direnişçi Manuşyan Üzerine Söyleşi”, Sait Çetinoğlu’nun “1 Haziran 1915: Beyazıt Meydanında Ermeni Devrimcilerin Katli”, Hayri Aslanın “Onların Anısına” adlı şiiri, Mine Söğüt’le 1915’e ilişkin Söyleşi, Duygu Kıt’ın “William Saroyan”ı, Selim Temo’nun “Hacın’da İsa’nın Çılgılığı”, Pakrat Estukyan’ın “ Yaşamın İçinde ve Kıyısında Edebiyat”, Buket Şimşek’in “Sirpuhi Düsap”, Ahmet Soner’in “Ermeni Yazını”, Sarkis Hastpanyan’ın “Yaşar ne Yaşar Ne Yaşamaz”, Cemil Güngören’in “Xatun”, Emek Erez’in “Gomidas’tan Nubar Terziyan’a”, Fırat Güllü’nün “Vartovyan Tiyatro Kumpanyası”, yer almış içinde.

Eski TTK başkanı yenin parlamenter, Hallaçoğlu, Alevi toplumunu, çoğunlukla Ermeni kökenli diye tanımlamıştı değil mi?

Elbette, bölücü Kürt örgütlerinde de çok sayıda aynı kökenden insanlar var diye de az propaganda yapılmadı.

Peki, Belge'den hangi kitaplara el konulmuş dersiniz: Sevim Belli'nin "Boşuna mı Yaşadık" adlı anıları;Yıldız Sertel'in sürgünde ölen annesi Gazeteci Sabiha Sertel'i anlattığı, "Annem"i, Finlandiya'da sürgünde yaşayan Berjin Haki'nin, "Kavalın Ezgisi"; Che Guevara'nın, "Mektuplar"ı; Nobel Barış Ödülü Sahibi Rigoberta Menchu'nun Anıları; '68 hareketinin öncülerinden Zihni Çetiner'in Anıları; '80'in siyasal tutuklusu Uğur Sümer'in Anıları; Gürcü Yazar Elizbar Ubilava'nın "Şamil, Elveda Kafkas Dağları"; Fan S. Noli'nin "Eroica" adlı Beethoven biyografisi; Uruguaylı Tiyatrocu Mauricio Rosencof'un "Duvardaki Sarmaşı" adlı cezaevi anıları; 1984'de idam edilen Hıdır ve İlyas'ın şiirleri; Müslüm Yücel'in "İbrahim ve Urfa'nın Gizemi" adlı kitabı; 1998'den ölümüne kadar Türkiye'ye girmesi yasaklı Yorgo Andreadis'in , "Temel Garip"i;

Kosmas Politi'in Gavur İzmir'i anlattığı "Yitik Kentin 40 Yılı". Peki acaba son zamanlarda çıkan bazı kitaplar rahatsız etmiş olabilir mi diye sorarsanız, onların adını da vereyim: Baskın Oran'ın "RTE'nin Yazılmamış Anıları"; Rahip Abraham Garis'in "Bote 1915 / 13 Günlük Cehennem/ Bir Süryani Köyünde Mezalim" ve 1980 yılında kapatılan Barış Derneği yöneticilerinden Enis Coşkun'un "Anayasa Değişikliğinin İçeriği ve Anlamı"...

Kaynak: evrensel.net